

POSTANOWIENIE Z DNIA 21 KWIETNIA 2009 R.
SNO 26/09

Przewodniczący: sędzia SN Krzysztof Cesarz.

Sędziowie SN: Jan Górowski (sprawozdawca), Dariusz Zawistowski.

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny w sprawie sędziego Sądu Okręgowego po rozpoznaniu w dniu 21 kwietnia 2009 r. zażalenia wniesionego przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego Sądu Apelacyjnego na postanowienie Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego z dnia 17 lutego 2009 r. sygn., akt (...)

p o s t a n o w i ł : uchylić zaskarżone postanowienie i co do zarzutu opisanego w pkt. I wniosku o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej przekazać sprawę Sądowi Apelacyjnemu – Sądowi Dyscyplinarnemu do ponownego rozpoznania.

U z a s a d n i e n i e

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego w Sądzie Apelacyjnym we wniosku z dnia 23 czerwca 2008 r. zarzucił sędziemu Sądowi Okręgowego popełnienie przewinień służbowych określonych w art. 107 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070 ze zm., dalej „u.s.p.”), polegających na tym, że:

- I. w dniu 24 grudnia 2007 r. w A., znajdując się w stanie nietrzeźwości, prowadził w ruchu lądowym samochód osobowy marki „Honda Civic” o nr rej. (...),
- II. w tym samym miejscu i czasie, na skrzyżowaniu ulic Sienkiewicza i Orła prowadząc ten samochód osobowy, naruszył umyślnie zasadę pierwszeństwa przejazdu w ten sposób, że nie zastosował się do sygnalizacji świetlnej i doprowadził do kolizji drogowej z samochodem osobowym marki „Opel Omega” o nr rej. (...), kierowanym przez Rafała S., uszkadzając ten pojazd, a następnie okazując legitymację służbową odmówił poddania się badaniu alkometrem.

Uchwałą z dnia 28 lipca 2008 r. Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny zezwolił na pociągnięcie sędziego Sądu Okręgowego do odpowiedzialności karnej za to, że w dniu 24 grudnia 2007 r. w A. kierował samochodem osobowym marki „Honda Civic” nr rej. (...) w stanie nietrzeźwości, tj. za czyn z art. 178a § 1 k.k., zawieszając obwinionego w czynnościach służbowych i obniżając mu wynagrodzenie o 25 %, poczynając od dnia 30 sierpnia 2008 r. Sąd Najwyższy uchwałą z dnia 16 grudnia

2008 r. nie uwzględnił zażalenia sędziego, utrzymując w mocy zaskarżoną uchwałę Sądu Dyscyplinarnego pierwszej instancji.

Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny na wniosek obwinionego sędziego Sądu Okręgowego zaskarżonym postanowieniem z dnia 17 lutego 2009 r. zawiesił prowadzone przeciwko temu sędziemu postępowanie dyscyplinarne ze względu na prowadzone przez Prokuraturę Rejonową dochodzenie w sprawie Ds. 87/09. Wyraził pogląd, że rozstrzygnięcie w postępowaniu karnym, czy obwiniony sędzia popełnił przestępstwo, stanowić będzie bezpośrednią przesłankę dla rozstrzygnięcia sprawy dyscyplinarnej. Sąd Dyscyplinarny nie jest uprawniony do samodzielnego ustalania faktu popełnienia przestępstwa i zgodnie z zasadą domniemania niewinności do czasu wydania w toczącym się postępowaniu karnym prawomocnego wyroku stwierdzającego popełnienie przestępstwa, obwiniony w postępowaniu dyscyplinarnym nie może być uznany za osobę, która popełniła przestępstwo (uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 28 września 2006 r., I KZP 8/06, OSNKW 2006, nr 10, poz. 87).

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Sądu Apelacyjnego w zażaleniu na to postanowienie, na podstawie art. 427 § 1 k.p.k. wniósł o jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do kontynuowania postępowania dyscyplinarnego. Zarzucił naruszenie art. 22 § 2 k.p.k. w zw. z art. 128 u.s.p. Wskazał, że Sąd błędnie przyjął, że istnieje podstawa do zawieszenia postępowania, w sytuacji gdy unormowania zawarte w art. 119 i 120 u.s.p. świadczą o autonomii postępowania dyscyplinarnego w stosunku do toczącego się postępowania karnego.

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 5 § 1 k.p.k., sędziego chroni zasada domniemania niewinności, co oznacza, że tylko prawomocny wyrok karny stwierdzający jego winę tę ochronę uchyla. Z tego względu sąd dyscyplinarny ma nakaz traktowania obwinionego – w zakresie stawianego mu zarzutu popełnienia przestępstwa – jako niewinnego do czasu obalenia wyrokiem karnym skazującym zasady domniemania niewinności. Fakt ten nie usuwa jednak obowiązku rozstrzygnięcia, czy niezależnie od ocen stawianych na gruncie prawa karnego – zarzucany obwinionemu czyn stanowi przewinienie dyscyplinarne. Wyrazem niezależności postępowania dyscyplinarnego od postępowania karnego jest unormowanie zawarte w art. 120 § 1 u.s.p., według którego wyrok uniewinniający w postępowaniu karnym nie stanowi przeszkody wydania przez sąd dyscyplinarny wyroku skazującego.

W judykaturze zostało wyjaśnione, że postępowanie dyscyplinarne unormowane w ustawie – Prawo o ustroju sądów powszechnych toczy się niezależnie od postępowania karnego, także w wypadku jednoczesności i podmiotowo – przedmiotowej tożsamości tych postanowień. W takim wypadku postępowanie

dyscyplinarne należy jednak zawiesić do czasu ukończenia postępowania karnego, gdy przemawia za tym wzgląd na ekonomię procesową lub konieczność zastosowania instytucji określonej w art. 108 § 4 u.s.p., chyba że wystarczające jest zarządzenie przerwy lub odroczenie rozprawy (por. uchwałę siedmiu sędziów Sądu Najwyższego I KZP 8/06).

Skarżący trafnie zarzucił, że w sprawie nie zachodzi pełna tożsamość przedmiotowa toczących się postępowań dyscyplinarnego i karnego. Postępowaniem karnym nie jest objęty czyn objęty pkt. II wniosku dyscyplinarnego, dotyczący kolizji drogowej. Z tego względu zawieszenie postępowania dotyczącego tego przewinienia dyscyplinarnego nie było trafne.

Skoro w świetle niespornych okoliczności sprawy aktualnie przedawnienie przewinienia dyscyplinarnego kierowania samochodem osobowym w stanie nietrzeźwości nie wchodzi w rachubę, to do rozważenia pozostała kwestia zawieszenia postępowania w tej części ze względu na zasadę ekonomii procesu. W takim wypadku powinno się rozważyć, czy w świetle okoliczności sprawy nie zachodzi niebezpieczeństwo zapadnięcia odmiennych orzeczeń w postępowaniu karnym i dyscyplinarnym. Gdyby taka ewentualność zachodziła, czego Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny nie rozważył, należy w pierwszej kolejności zarządzić przerwę lub odroczenie rozprawy. Gdyby te środki okazały się niewystarczające i zachodziła potrzeba wykorzystania dowodów z toczącego się postępowania karnego, dopiero zostałyby spełniona przesłanka zawieszenia postępowania na podstawie odpowiedniego zastosowania art. 22 ust. 1 k.p.k. w zw. z art. 128 u.s.p. Z tych względów należało dojść do wniosku, że Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny zawiesił postępowanie w części odnoszącej się do zarzucanego sędziemu w pkt. I wniosku przewinienia dyscyplinarnego przedwcześnie.

Z tych przyczyn orzeczono, jak na wstępie (art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 128 u.s.p.).